

Briselē, 2023. gada 11. oktobrī
(OR. en)

13901/23

LIMITE

**SCH-EVAL 217
COSI 173
CRIMORG 129
ENFOPOL 422
JAI 1298
FRONT 311
ASIM 91
MIGR 328
CATS 56
COPEN 356
RELEX 1172
COMIX 447**

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Šengenas zonas vispārējais stāvoklis – cīņa pret pārrobežu noziedzību, jo īpaši migrantu kontrabandu

Pārrobežu organizētā noziedzība joprojām ir nozīmīgs drauds sekmīgai Šengenas zonas darbībai. Šengenas padome 2023. gada jūnijā noteica, ka cīņa pret pārrobežu, smago un organizēto noziedzību ir joma, kurai 2023.–2024. gadā ir vajadzīgs papildu stimuls.

Noziegumi, kas saistīti ar personu (tostarp bērnu) kontrabandu vai ekspluatāciju, piemēram, migrantu kontrabanda, dažādi cilvēku tirdzniecības veidi un bērnu seksuāla izmantošana, joprojām ir ārkārtīgi augsta apdraudējuma līmenī, kas arvien smagāk ietekmē neaizsargātas personas. Šīs noziedzīgās darbības rada arī būtiskus izaicinājumus attiecībā uz mūsu ārējo robežu efektīvu pārvaldību un var traucēt Šengenas zonas darbību.

Tirgu migrantu kontrabandai uz ES un tās iekšienē veicina dažādu krīžu rašanās un padziļināšanās, jo īpaši ekonomikas lejupslīde, klimata pārmaiņu izraisītas ārkārtas situācijas vides jomā un notiekošie konflikti, kā arī demogrāfiskais spiediens daudzās izcelsmes valstīs ¹. Pēdējo mēnešu dramatiskie notikumi Eiropas kaimiņvalstīs tikai apstiprina šīs tendences ².

Vai mūsu pašreizējā reakcija uz migrantu kontrabandu ir pielāgota šai mainīgajai realitātei un vai tā ļauj šos riskus novērst koordinētā veidā? Šengenas padome 2023. gada 19. oktobrī apspriedīs šo jautājumu, ņemot vērā 2022. gada decembrī Šengenas padomē ³ notikušās diskusijas. Tā lems par vairākām konkrētām darbībām, kā arī par ilgtspējīgiem risinājumiem, lai nodrošinātu koordinētu ES reakciju uz apzinātajām vajadzībām. Šīs diskusijas rezultāti būs ārkārtīgi aktuāli, ņemot vērā paziņojumus, ar ko Eiropas Komisijas priekšsēdētāja nāca klajā runā par stāvokli Savienībā un desmit punktu miera plānā, kas tika izziņots Lampedūzā 2023. gada septembrī. Migrantu kontrabandas jautājums bija daļa no ministru diskusijām par patvēruma un migrācijas ārējo dimensiju Tieslietu un iekšlietu padomē 2023. gada 28. septembrī, kurās Komisija apstiprināja nodomu 2023. gada novembra beigās rīkot starptautisku konferenci par migrantu kontrabandas apkarošanu. Svarīgi ir tas, ka migrācijas ārējo dimensiju drīz apspriedīs arī līderi Eiropadomes 2023. gada 26. un 27. oktobra sanāksmē.

Ņemot vērā 2023. gada oktobra Šengenas barometru +, ministri tiek aicināti apspriest un vienoties par galvenajām darbībām, kas veido visaptverošu un integrētu reakciju uz migrantu kontrabandu, pamatojoties uz šajā dokumentā (pielikums) konstatētajām problēmām un vajadzībām.

¹ Eiropols (2023), *Europol Spotlight report: Criminal Networks in Migrant Smuggling*, publiski pieejams [Spotlight report: migrant smuggling networks and their methods | Europol \(europa.eu\)](https://www.europol.europa.eu/spotlight-report-migrant-smuggling-networks-and-their-methods).

² Laikposmā no 2023. gada janvāra līdz augustam ES reģistrēja 232 350 neatbilstīgas robežšķērsošanas gadījumus, kas ir par 18 % vairāk nekā 2022. gadā, un tas ir augstākais rādītājs kopš 2016. gada (*Frontex*). 2023. gadā Vidusjūras centrālās daļas migrācijas maršruts veido pusi no atklātajiem gadījumiem pie ES robežām, tādējādi tas ir dinamiskākais migrācijas maršruts, un laikposmā no janvāra līdz augustam neatbilstīgas robežšķērsošanas gadījumu skaits ir gandrīz divkārtšojies (+ 96 %). Līdz šim 2023. gadā 70 % ieeļotāju Itālijā bija no Tunisijas un 70 % iebraucēju ieradās Lampedūzā. Neraugoties uz nesen noslēgto ES un Tunisijas nolīgumu migrantu kontrabandas apkarošanai, kontrabanda no Tunisijas vasarā ir strauji pieaugusi. Turklāt paredzams, ka vētra, kas 2023. gada septembrī skāra Lībijas ziemeļaustrumu daļu, un tās katastrofālās sekas ietekmēs pieprasījumu pēc kontrabandas pakalpojumiem. Pašreizējie dati liecina, ka ES tiesībaizsardzības iestādēm kopumā joprojām nav izdevies piekļūt migrantu kontrabandistiem un ka šādi noziedzīgie tīkli joprojām darbojas Šengenas zonā un veicina sekundāro kustību (Eiropols).

³ Dok. 15086/22.

ČETRAS PAMATDARBĪBAS VISAPTVEROŠAI REAĢĒŠANAI UZ MIGRANTU KONTRABANDU

I. Kopīgas situācijas apzināšanās uzlabošana

- Dalībvalstis** – jebkuras izmeklēšanas sākumā proaktīvi dalīties ar informāciju, tostarp informāciju, kas iegūta trešās valstīs ⁴, ar Eiropola Eiropas Migrantu kontrabandas apkarošanas centru (EMKAC) saistībā ar operatīvo analīzes projektu par migrantu kontrabandu, lai varētu veikt kontrolpārbaudes.
→ **Eiropols** – sniegt nākamajai Šengenas padomei 2023. gada decembrī sākotnējo analīzi par to, kā attīstās informācija, ar kuru dalās dalībvalstis un *Frontex*.
- Frontex, Eiropols, Eurojust un Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra (EUAA)** – izstrādāt kopīgu situācijas attēlu un veikt analīzi par migrantu kontrabandu. **Eiropas Jūras drošības aģentūra (EMSA)** un TI aģentūras – pastiprināt starpaģentūru stratēģisko sadarbību, informācijas apmaiņu un analīzi.
→ **Frontex, Eiropols, Eurojust un EUAA** – sagatavot kopīgu situācijas attēlu un veikt analīzi par migrantu kontrabandu, jo īpaši pamatojoties uz informāciju, kas saņemta no dalībvalstīm un citām attiecīgām ES struktūrām/tīkliem, piemēram, KDAP misijām, lai to varētu ņemt vērā 2024. gada marta Šengenas barometrā, un pēc tam to regulāri turpināt.
- Dalībvalstis** – aktīvi ievadīt datus TI informācijas sistēmās un veikt sistemātiskas pārbaudes attiecīgajās datubāzēs ⁵, trešās valstīs, pie ārējām robežām un Šengenas zonā. **Eiropols** – sniegt dalībvalstīm izmeklēšanām vajadzīgos datus cīņā pret migrantu kontrabandu.
Dalībvalstis –, izmantojot *SIENA*, proaktīvi kopīgot persondatus ar Eiropolu.
→ **Eiropols, Frontex un eu-LISA** –, sākot ar 2023. gada decembra Šengenas padomi, ar Šengenas barometra + palīdzību katru gadu sniegt Šengenas padomei jaunāko informāciju par to, kā dalībvalstis izmanto šīs datubāzes.

⁴ Jo īpaši informāciju no trešās valstīs norīkoti imigrācijas sadarbības koordinatori, kopīgiem operatīvo partnerību projektiem un kopējās drošības un aizsardzības politikas (KDAP) misijām.

⁵ Tostarp *SIS, SIENA/EIS, FIELDS, FADO* un Interpola *SLTD*.

4. **Eiropola ES vienība ziņošanai par interneta saturu (ES IRU) un EMKAC** – proaktīvi sadarboties ar **dalībvalstīm**, lai kartētu migrantu kontrabandas tīklu digitālo pēdu.
➔ **Eiropols** – EMKAC un ES IRU – no 2023. gada decembra, izmantojot Šengenas barometru +, regulāri ziņot par atbalstu dalībvalstīm.
5. **Komisija, EĀDD, TI aģentūras un dalībvalstis** – vākt izlūkdatumus par ārējo aktoru lomu neatbilstīgas migrācijas veicināšanā nolūkā destabilizēt Eiropas Savienību vai tās dalībvalstis.
➔ **TI aģentūras un dalībvalstis** – dalīties ar informāciju attiecīgajos forumos, tostarp *ISAA* un plāna pārvaldības ziņojumu vajadzībām.
➔ **ES migrācijas sagatavotības un plāna pārvaldības tīkls** – uzraudzīt situāciju riska reģionos un savlaicīgi integrēt tādus apkopotus datus un informāciju par noziedzīgu tīklu darbībām, darbības veidiem un maršrutiem, ar kuriem *ISAA* ziņojumā dalījušās TI aģentūras un dalībvalstis. **EĀDD** – nodrošināt situācijas apzināšanos, pamatojoties uz *INTCEN* ziņojumiem. **EĀDD (ar ES delegāciju starpniecību)** – periodiski ziņot par to, cik lielā mērā trešās valstis sadarbojas kontrabandas apkarošanas jomā.

II. ES tiesiskā regulējuma migrantu kontrabandas jomā stiprināšana

1. Gaida **Komisijas** priekšlikumu tiesību aktiem nolūkā stiprināt ES tiesisko regulējumu migrantu kontrabandas jomā, tostarp elementus, kas saistīti ar sankcijām, pārvaldību, informācijas plūsmām un TI aģentūru lomu.
➔ **Komisija** – kopā ar jaunajiem tiesību aktu priekšlikumiem sniegt pārskatu par to, kā tiek īstenots operatīvais un tiesiskais regulējums, tostarp atjaunotais ES rīcības plāns cīņai pret migrantu kontrabandu 2021.–2025. gadam, ES tiesiskais regulējums un spēkā esošie dalībvalstu tiesību akti par migrantu kontrabandas apkarošanu.

III. Eiropas operatīvās sadarbības stiprināšana un integrēšana

1. **Dalībvalstis** – pastiprināt kopīgas izmeklēšanas attiecībā uz apzinātajiem augsta vērtības mērķiem un augsta riska noziedzīgajiem tīkliem; to atbalsta **Eurojust** un **Eiropols**, izmantojot operatīvās darba grupas ciešā sadarbībā ar Eiropas daudzdisciplīnu platformu pret noziedzības draudiem (**EMPACT**). Dalībvalstis – pamatojoties uz iepriekšēju analīzi, izveidot/izvērst mērķtiecīgas kopīgas patruļas un citas kopīgas operācijas, tostarp tiešsaistē ⁶. **TI aģentūras** – maksimāli iesaistīties **EMPACT** un savu attiecīgo pilnvaru ietvaros īstenot vienotu rīcību. **Dalībvalstis** un **TI aģentūras** – ar **EMPACT** starpniecību veicināt sinerģiju starp operatīvajām darbībām attiecīgajos operatīvajos rīcības plānos, kas ietekmē migrantu kontrabandu, piemēram, tajos, ar ko tiek risināta cilvēku tirdzniecība, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācija un dokumentu viltošana.

➔ **TI aģentūras**, jo īpaši **Eiropols**, – no 2023. gada decembra, izmantojot Šengenas barometru +, regulāri ziņot par dalībvalstu aktīvu iesaistīšanos operatīvajā sadarbībā, izmantojot **EMPACT**.

➔ **Padome un Eiropas Parlaments (kā budžeta lēmēj institūcijas), Komisija un Eiropola valde** – nodrošināt pietiekamu finansējumu platformas operatīvo darbību un digitalizācijas atbalstam, izmantojot savu darbības budžetu 2024.–2025. gadam un pēc tam.

2. **Dalībvalstis** – optimāli izmantot **Eurojust** atbalstu migrantu kontrabandas lietās, izmantojot visus pieejamos juridiskos instrumentus, tostarp kopīgas izmeklēšanas grupas un operatīvos instrumentus. Valstu tiesu iestādēm jābūt daļai no Kopīgās darba grupas migrantu kontrabandas un cilvēku tirdzniecības jautājumos.

➔ **Eurojust** –, sākot no 2023. gada decembra un izmantojot Šengenas barometru +, regulāri ziņot par atbalstu dalībvalstīm migrantu kontrabandas apkarošanas jomā.

⁶ Padomes Ieteikums (ES) 2022/915 (2022. gada 9. jūnijs) par operatīvo tiesībsardzības sadarbību.

3. **Dalībvalstis** – pēc noklusējuma veikt finanšu izmeklēšanas un līdzekļu atgūšanas procedūras organizētās noziedzības izmeklēšanās, un to darīt ar **Eiropola Finansiālo un ekonomisko noziegumu apkarošanas centra** un *Eurojust* atbalstu.
- ➔ **Eiropols (Finansiālo un ekonomisko noziegumu apkarošanas centrs)** un *Eurojust* – līdz 2024. gada jūnijam sagatavot kopīgu ziņojumu par šo jautājumu, cita starpā pamatojoties uz informāciju, kas saņemta no dalībvalstīm un citām attiecīgām ES struktūrām/tīkliem.
4. **Dalībvalstis** – efektīvi aptvert migrantu kontrabandu, saskaņojot savas valstu integrētās robežu pārvaldības stratēģijas (IRP) ar ES daudzgadu stratēģiju Eiropas integrētai robežu pārvaldībai (EIRP).
- ➔ **Dalībvalstis** – saskaņot savas IRP stratēģijas, kurām būtu jāaptver migrantu kontrabanda, termiņā, kas noteikts EIRP daudzgadu stratēģiskajā politikā.
5. **Valstu** integrētās robežu uzraudzības sistēmas – sistemātiski papildināt ar riska analīzēm un neaizsargātības novērtējumiem, jo īpaši tiem, ko regulāri sagatavo *Frontex*.
- ➔ **Šengenas padome** – regulāri saņemt informāciju par ietekmes līmeņiem, kas piešķirti ārējās robežas posmiem, lai labāk koncentrētu uzraudzības darbības.
6. **Dalībvalstis** – uzlabot robežpārbaužu kvalitāti un attiecīgā gadījumā izmantot *Frontex* operatīvo atbalstu, jo īpaši neaizsargātās un augsta riska ieceļošanas vietās, ietverot iespēju saņemt ES finansējumu.
- ➔ **Komisija** –, izmantojot 2023. gada decembra Šengenas barometru +, sniegt pirmo horizontālo un transversālo pārskatu par galvenajiem trūkumiem, kas negatīvi ietekmē ES robežu drošību, pamatojoties uz Šengenas izvērtējumu un *Frontex* veiktā neaizsargātības novērtējuma rezultātiem.

7. **Augsta līmeņa grupa par piekļuvi datiem efektīvas tiesībsardzības nolūkā** – nodrošināt risinājumus, kas ļautu tiesībsardzības iestāžu darbiniekiem pienācīgi piekļūt datiem.
- ➔ **Komisija** – sniegt ziņojumu Padomei un Eiropas Parlamentam, kurā izklāstīti galvenie augsta līmeņa grupas konstatējumi, un ierosināt turpmākas darbības līdz 2024. gada beigām.

IV. Sinerģijas ar ES ārējo darbību maksimāla palielināšana

1. Ar trešām valstīm vai reģioniem izstrādāt kontrabandas apkarošanas operatīvās partnerības (*ASOP*) un nodrošināt to efektīvu īstenošanu, izmantojot Eiropas komandas pieeju, nolūkā atbalstīt tādas darbības kā partnervalstu robežu pārvaldības spēju uzlabošana, spēju veidošana, operatīvā atbalsta piedāvāšana tiesībsardzības un tiesu iestāžu sadarbībai un sadarbības pastiprināšana saistībā ar dokumentu viltošanu.
- ➔ **Dalībvalstis un Komisija** – apzināt iespējamus jaunus partnerus *ASOP* nolūkos.
- Dalībvalstis** – veikt konkrētus pēcpasākumus, lai nodrošinātu uzsākto *ASOP* efektīvu īstenošanu.
2. Apzināt konkrētas iespējas, kā uzlabot informācijas apmaiņu ar trešām valstīm saistībā ar migrantu kontrabandu, tostarp *ad hoc* atbalstu notiekošām izmeklēšanām, tostarp, izmantojot jaunus *SIENA* savienojumus dalībvalstu imigrācijas sadarbības koordinatoriem un ES finansētus projektus, kas vērsti pret migrantu kontrabandu trešās valstīs, kā arī izmantojot esošās partnerības EMKAC Informācijas starpniecības centra ietvaros (Eiropols, *Frontex*, Interpols, *EUNAVFOR* operācija *Irini*). Tādējādi attīstīt situācijas apzināšanos un agrīnās brīdināšanas sistēmas.
- ➔ **Dalībvalstis un Komisija** – vienoties par ceļvedi, lai izpētītu iespējas tehniskā līmenī.
- ➔ **Komisija** – intensīvāk vest sarunas par sadarbības nolīgumiem starp Eiropu/*Eurojust* un partnervalstīm, lai atvieglotu datu apmaiņu operatīvos nolūkos.
- ➔ **Frontex** – pilnvērtīgi izmantot pilnvaras darboties trešās valstīs, strādājot pie tā, lai radītu labvēlīgus apstākļus reģionam specifiskai operatīvajai klātbūtnei un izlūkdatu apmaiņas struktūrām.

Šengenas padome sadarbībā ar Komisiju un attiecīgajām ES aģentūrām ir atbildīga par minēto darbību īstenošanas uzraudzību un lēmumu pieņemšanu par vēl neatrisinātajām problēmām.

Komisijai būtu regulāri jāsniedz Šengenas padomei ziņojumi par minēto darbību īstenošanā panākto progresu. Šie ziņojumi cita starpā būtu jābalsta uz informāciju un analīzi, ko sniegs ES aģentūras un dalībvalstis. Ziņošana jo īpaši būtu jāveic, izmantojot gada ziņojumu par stāvokli Šengenas zonā⁷.

⁷ Pirmajam ziņojumam par stāvokli Šengenas zonā, kurā jāiekļauj šie ziņojumi, vajadzētu būt tam, kuru Komisija sniegs līdz 2024. gada aprīlim Šengenas padomes 2024. gada jūnija sanāksmei.

Pārrobežu noziedzības, jo īpaši migrantu kontrabandas, apkarošana**PROBLĒMAS UN VAJADZĪBAS****1. Kopīgas situācijas apzināšanās uzlabošana**

Migrantu kontrabandas tīkli ir izrādījušies elastīgi, proti, tie ātri pielāgojas mainīgajai neatbilstīgas migrācijas dinamikai un tiesībsardzības darbību attīstībai⁸. Kontrabandas tīkli atšķiras pēc lieluma un darbojas saskaņā ar modeli, kurā noziedznieki sadarbojas *ad hoc* vai vajadzības gadījumā – pastāvīgākā režīmā. Kontrabandas maršruti un izmantotie darbības veidi tiek koriģēti, ja pastiprinās tiesībsardzības darbības vai mainās vīzu un patvēruma politika⁹.

Lai reaģētu uz noziedzīgo tīklu pielāgošanās spēju, ir ļoti svarīgi kopā attīstīt kopīgu un savlaicīgu situācijas apzināšanos.

2. ES tiesiskā regulējuma migrantu kontrabandas jomā stiprināšana

Pēdējo gadu laikā Eiropadome ir pievērsusi īpašu uzmanību Šengenas zonas iekšējai drošībai, un 2021. gada 24. un 25. jūnija secinājumos tā atkārtoti apstiprināja, cik svarīga ir cīņa pret kontrabandistiem, puda nopietnas bažas par norisēm dažos migrācijas maršrutos, kuras prasa steidzamu rīcību, un aicināja tam pievērsties, izmantojot visa maršruta pieeju, tostarp, izskaužot migrantu kontrabandu un cilvēku tirdzniecību¹⁰. Pēc minētā aicinājuma ES atjaunināja savu rīcības plānu cīņai pret migrantu kontrabandu 2021.–2025. gadam, sniedzot ieguldījumu gan kontrabandistu darbības graušānā, gan kontrabandas tīklu apkarošanā. Pavisam nesen priekšsēdētāja fon der Leiena runā par stāvokli Savienībā paziņoja par Komisijas nodomu steidzami atjaunināt ES tiesisko regulējumu migrantu kontrabandas jomā.

⁸ Eiropols (2023), *Europol Spotlight report: Criminal Networks in Migrant Smuggling*, publiski pieejams [Spotlight report: migrant smuggling networks and their methods | Europol \(europa.eu\)](#).

⁹ Eiropols (2023), *Europol Spotlight report: Criminal Networks in Migrant Smuggling*, publiski pieejams [Spotlight report: migrant smuggling networks and their methods | Europol \(europa.eu\)](#).

¹⁰ Eiropadomes sanāksme (2021. gada 24. un 25. jūnijs) – secinājumi, Padomes dokuments EUCO 7/21 (2021. gada 25. jūnijs).

Būtu jānovērtē pašreizējais, vēl 2002. gadā pieņemtais ES tiesiskais regulējums migrantu kontrabandas jomā. Patiešām, neraugoties uz Veicinātāju paketi ¹¹, rodas arvien lielāks iespaids, ka migrantu kontrabanda ir ļoti ienesīga uzņēmējdarbība ar zemu atklāšanas un sodīšanas risku noziedzniekiem ¹².

3. Eiropas operatīvās sadarbības stiprināšana un integrēšana

Migrantu kontrabanda ir sarežģīts noziedzības veids, kas ietekmē citas noziedzības jomas un attīstās daudzdimensionāli.

Lai pret to efektīvi vērstos, ir vajadzīga visaptveroša reakcija, pirmkārt un galvenokārt uzlabojot **operatīvo sadarbību starp visām ieinteresētajām personām visā noziedzības ķēdē** un palielinot **starpagēntūru un daudzdisciplīnu sadarbību, jo īpaši EMPACT ietvaros**. Līdz ar to, lai veicinātu cīņu pret migrantu kontrabandu, būtiska nozīme ir sadarbībai ar robežsardzi un un efektīvai **ārējo robežu pārvaldībai** kopumā. Turklāt migrantu kontrabanda ir ļoti ienesīgs uzņēmējdarbības veids – tā aplēstais gada apgrozījums visā pasaulē sasniedz vairākus miljardus euro. Tādēļ šajā visaptverošajā reakcijā ir jāintegrē **finanšu izmeklēšana**.

Turklāt migrantu kontrabandas tīkli kļūst arvien digitalizētāki. Tie **ļauņprātīgi izmanto tiešsaistes vidi** un izmanto **šifrētu saziņu**, lai sniegtu nelikumīgus pakalpojumus, organizētu loģistiku un nodrošinātu sev peļņu ¹³. Tādēļ ir jāstiprina gar migrācijas maršrutiem esošo tiesībsardzības un tiesu iestāžu (tostarp trešās valstīs) spēja vērsties pret kontrabandas tīklu klātbūtni tiešsaistē un pret to, ka tie izmanto modernas tehnoloģijas komunikācijas nolūkos.

¹¹ Padomes Direktīva 2002/90/EK, ar ko definē neatļautas ieceļošanas, tranzīta un uzturēšanās atbalstīšanu un Pamatlēmums 2002/946 par krimināltiesiskās sistēmas stiprināšanu, lai novērstu neatļautas ieceļošanas, tranzīta un uzturēšanās atbalstīšanu. Eiropas Komisija, Komisijas paziņojums (2020/C 323/01) “Komisijas ieteikumi par to, kā tiek īstenoti ES noteikumi par neatļautas ieceļošanas, tranzīta un uzturēšanās atbalstīšanas definēšanu un novēršanu” (2020. gada oktobris).

¹² UNODC, *Migrant Smuggling A deadly business*, pieejams: [Migrant Smuggling A deadly business \(unodc.org\)](https://www.unodc.org/en/publications-articles/2019/07/migrant-smuggling-a-deadly-business).

¹³ Eiropols, *Migrant smugglers and human traffickers: more digital and highly adaptable*, pieejams: [Migrant smugglers and human traffickers: more digital and highly adaptable | Europol \(europa.eu\)](https://www.europol.europa.eu/news-room/2020/10/migrant-smugglers-and-human-traffickers-more-digital-and-highly-adaptable).

Cīņai pret organizētu migrantu kontrabandu arvien biežāk ir vajadzīgs, lai tiesībsardzības iestādēm būtu **piekļuve datiem**, tostarp elektroniskai informācijai un pierādījumiem, kas atrodas gan iekšzemē, gan ārvalstīs, lai vajadzības gadījumā tās spētu tos atšifrēt valsts izmeklēšanu nolūkos, un saglabāt tos tik ilgi, cik nepieciešams, lai veiktu izmeklēšanu un radītu apstākļus taisnīgai tiesai.

Svarīgi ir tas, lai mūsu reakcija uz migrantu kontrabandu integrēti pievērstos tās saiknei ar citām noziedzības jomām. Jo īpaši ar migrantu kontrabandu uz ES un caur to regulāri saistīta ir **cilvēku tirdzniecība**. Ierodoties ES, neatbilstīgie migranti bieži vien tiek pakļauti seksuālai izmantošanai vai izmantošanai kā darbaspēkam vai citiem ekspluatācijas veidiem. Tāpēc ir būtiski, lai ES un dalībvalstis rīkotos **neaizsargātu migrantu aizsargāšanai** un vienlaikus apkarotu cilvēku tirdzniecību, izmantojot prevenciju un tiesībsardzības un tiesu iestāžu sadarbību, lai sauktu vainīgos pie atbildības. Turklāt būtu jādara vairāk, lai pastiprinātu cīņu pret viltotiem dokumentiem, jo **dokumentu viltošana** bieži vien ir svarīgs faktors, kas veicina noziedzīgas darbības saistībā ar migrantu kontrabandu ¹⁴.

4. Sinerģijas ar ES ārējo darbību maksimāla palielināšana

Migrantu kontrabandas apkarošanai ir vajadzīga starptautiska sadarbība un koordinācija ar svarīgām partnervalstīm migrācijas maršrutos. Pēdējos gados ir panākts liels progress, tostarp ir stiprinātas saiknes ar **KDAP misijām**, izveidots Eiropas imigrācijas sadarbības koordinatoru tīkls (**SDO tīkls**) un Komisija ir izklāstījusi pasākumus **ES rīcības plānos attiecībā uz Vidusjūras reģiona centrālo daļu, attiecībā uz Rietumbalkāniem un attiecībā uz Vidusjūras rietumdaļas un Atlantijas okeāna maršrutiem**. Tomēr, lai maksimāli palielinātu sinerģiju ar ES ārējo darbību prioritārajās trešās valstīs un reģionos, ir jādara vairāk. *ASOP* būs neatņemams elements ES migrācijas partnerībās ar izcelsmes un tranzīta valstīm. Tās nodrošinās koordinētāku un strukturētāku pieeju operatīvajai sadarbībai ar partnervalstīm migrantu kontrabandas apkarošanā.

¹⁴ Eiropas Migrantu kontrabandas apkarošanas centrs (2022), 6. gada ziņojums (2022. gads), pieejams: [EMSC 6th Annual Report.pdf \(europa.eu\)](#).